

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **V. T.,**
bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Václavem Stieberem,
sídlem Uhelný trh 9, Praha,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2022, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o starobní důchod pro nesplnění podmínek § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že jelikož ani po vydání napadeného rozhodnutí jí nebyly ze strany pracovníků regionálního pracoviště žalované objasněny všechny možnosti a důsledky závěrů, k nimž dospěly, a protože se žalobkyni jeví jako nesporné, že v rámci posuzování předložených důkazů došlo k nepřipustnému zúžení výkladu norem na její úkor, pokládá za nezbytné svá práva bránit a domáhat se zrušení napadeného rozhodnutí. S ohledem na aktuální zdravotní stav žalobkyně a jejího zástupce v zájmu zachování lhůty podává blanketní žalobu, kterou ve smyslu zákona řádně doplní.
3. Žaloba byla prostřednictvím emailu bez uznávaného elektronického podpisu doručena soudu dne 20. 12. 2022 v 16:25 hodin. Podání bylo v souladu s § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. potvrzeno podáním shodného obsahu v listinné podobě podaným k poštovní přepravě dne 23. 12. 2022 došlým soudu dne 28. 12. 2022.
4. Soud se nejprve zabýval tím, zda lze žalobu věcně projednat.
5. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

6. Podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. lze rozšířit žalobu o další body pouze ve lhůtě pro její podání.
7. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS, musí žalobce ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s.
8. Výkladem pojmu žalobní bod se opakovaně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Ze závěrů rozsudku č. j. 2 Azs 92/2005-58 mimo jiné vyplývá, že žalobce je „*povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.*“ Smyslem a účelem toho, aby v žalobě byl uveden (alespoň jeden) žalobní bod, je především vymezit obsah soudního přezkumu, tj. jaké skutkové a právní otázky má soud posuzovat z hlediska žalobcem tvrzené nezákonnosti správního rozhodnutí. Správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační a soud za žalobce nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat za něj vady napadeného správního aktu. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 4 As 3/2008-78, „*náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.*“
9. Žaloba v této věci postrádá základní náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť žalobkyně se omezila pouze na zcela obecné tvrzení, že v rámci posuzování důkazů došlo k nepřípustnému zúžení výkladu norem. Takové tvrzení nelze považovat za žalobní bod, jak byl výše vymezen, neboť z něj nelze seznat, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů považuje žalobkyně napadené rozhodnutí za nezákonné. Ostatně sama žalobkyně si byla vědoma, že jde o blanketní žalobu. Tato vada brání věcnému přezkoumání napadeného rozhodnutí.
10. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů dle § 37 odst. 5 s. ř. s. a stanovit mu k tomu lhůtu v délce zbývajících částí zákonné lhůty pro podání žaloby, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas. Soud nemůže stanovit lhůtu pro odstranění vady žaloby delší, než kolik zbývá ze lhůty pro podání žaloby, neboť pouze v této lhůtě lze uplatnit nový (tedy i první) žalobní bod.
11. Jak připomněl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, „*pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby, neboť zákon zcela zjevně chápe odstraňování vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako výjimku z pravidla, že žaloba je podána bezvadně (...)* Žalobce si musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro

podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve.“

12. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V projednávané věci zákon nestanoví jinou lhůtu. Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).
13. Z doručení ve správním spise vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo doručeno zástupci žalobkyně dne 20. 10. 2022. Žaloba byla tedy podána poslední den dvouměsíční lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s. v 16:25 hodin (již po pracovní době podatelny soudu). Za této situace nebylo objektivně možné vyzvat žalobkyni k odstranění vady žaloby tak, aby byly odstraněny ve lhůtě pro podání žaloby. V tomto případě se nejednalo o věc, kterou by byl soud povinen projednat přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s.). Jak popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 Afs 156/2020-18, *„každé podání je nejprve zaevidované podatelnou, poté je přiděleno dle rozvrhu práce senátu a soudci. Soudní kancelář je zavede do systému, vytvoří spisový obal a předá příslušnému soudnímu senátu. Teprve poté se soudce zpravidla s obsahem podání seznámí a může činit úvahy o tom, jak je s podáním třeba dále nakládat (tj. např. zadat pokyn kanceláři k vyhotovení a vypravení písemnosti konkrétního obsahu).“* Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že krajský soud po obdržení žaloby ověří, zda žaloba má předepsané náležitosti, a to *„v přiměřené lhůtě po dojití žaloby na soud - tedy zpravidla v řádu několika dnů po dojití“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 As 50/2014-18, bod 21). V případech, kdy je žaloba soudu doručena až v poslední den lhůty pro její podání, již soud zásadně není povinen vyzývat žalobce k odstranění vad žaloby, neboť nezbývá žádný prostor k tomu, aby soud po seznámení s obsahem žaloby a ověření rozhodných skutečností žalobci výzvu zaslal (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2021, č. j. 5 As 77/2020-25, 15. 10. 2021, č. j. 8 Ads 215/2021-42, či ze dne 19. 10. 2022, č. j. 6 Ads 357/2021-19). V jiných věcech dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že by nebylo reálné žalobu doplnit ani v případě, že byla doručena v pracovní den předcházející poslednímu dni lhůty pro její podání (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 Afs 156/2020-18, či ze dne 2. 12. 2021, č. j. 8 As 235/2019-45). V tomto kontextu lze též odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 8. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1223/17, podle něhož *„[p]okud byla žaloba bez žalobního bodu podána v poslední den zákonné lhůty, nemohl krajský soud objektivně postupovat podle § 37 odst. 5 soudního řádu správního (k tomu blíže viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 4. 2003, sp. zn. II. ÚS 392/01). Je procesní strategií (i rizikem) stěžovatelů, pokud s podáním správní žaloby otálejí až do posledního dne dvouměsíční lhůty, neboť si tím zkracují dobu, dokdy mohou odstranit případné vady svého podání.“* V tomto případě nejen, že nebylo objektivně v možnostech soudu učinit výzvu v poslední den lhůty pro podání žaloby, ale nebylo ani pravděpodobné, že by žalobkyně měla reálnou možnost žalobu během posledního dne lhůty doplnit, jestliže avizovala, že s ohledem na její zdravotní stav a imobilitu zástupce jí nezbývá než podat blanketní žalobu, kterou následně doplní. Z podání žalobkyně je patrné, že vycházela z mylného předpokladu, že bude-li blanketní žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců pro podání žaloby, bude moci žalobní body doplnit v dodatečné lhůtě. Takový postup však není v případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. možný.
14. Vzhledem k tomu, že žaloba byla bez žalobních bodů podána v pozdních odpoledních hodinách poslední den lhůty pro její podání, soud nebyl povinen žalobkyni vyzvat

k odstranění vad žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť pro odstranění vad nebyl dostatečný časový prostor. Vada spočívající v absenci alespoň jednoho žalobního bodu tak byla neodstranitelná. Soud proto žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

15. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. února 2023

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně